

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradniška šte. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 3 novembra 1921.

ŠTEV. 118

Notranja politika.

Vlada je predložila parlamentu zakonski načrt o razdelitvi države v oblasti, ki jo v načelu statuirajo vidovdanski ustavni zakon. S tem so stranke stavljene pred važno vprašanje, ki vsebuje tako globoko preureditev vsega notranjepolitičnega življenja širom države, da ga bo treba obravnavati kar najbolj objektivno in oprezno. Po zakonskem načrtu naj bi se Slovenija razdelila v dve oblasti, ljubljansko in mariborsko; tudi bi prišlo do nekaterih korektur na naših sedanjih mejah napram Hrvatski. Največjo izpremembo svojega teritorija pa bi doživela Hrvatska, ki jo je vladni načrt razkomadil na štiri oblasti ter celo odcepil njene jugovzhodne pokrajine. Vse hrvaštvo, ki stoji v opozicijskem boju z vladnimi strankami, kategorično odklanja tako operacijo na svojem zgodovinskem telesu, ter imamo pričakovati ljutih parlamentarnih bitk. In tudi v Sloveniji že vstajajo, ne glede na načelno stališče posameznih političnih strank, lokalni glasovi, ki v naprej ugovarjajo proti dodelitvi obmejnih pasov k sosedni Hrvatski, češ, da je Ljubljano smatrati za pravo središče teh manjših kompleksov, ki ne bi nikdar priznali tega, da naj utonejo v žalostnih hrvatskih razmerah.

Pripravlja se važen načelni boj. Vladne stranke se morajo zavedati resnosti situacije in bodo morale brezdvomno nekaj popustiti od svojega, skoro preveč enoličnega projekta. Mi obsojamo pretirano avtonomistično gibanje, ker ima celokupni položaj premalo pred očmi ter preveč povdarja plemenske kvalitete, ki po našem prepričanju niso v nevarnosti, ker jih previsoko cenimo, da nam bi jih kdo mogel vzeti. Na drugi strani pa moramo nujno svetovati k spravljivosti pri obravnavanju predležčega zakonskega načrta, od katerega izvedbe je odvisna vsa naša politična usoda v bodočnosti. Prihaja doba, ko se bodo široke mase morale vživeti v zavest, da živijo v prostrani državi in bodo morale odjenjati od svojih ozkih lokalnih nazorov, ki so baš v zadnjem času zmagovito stopili na plan. To spoznanje mora priti prejalislej in ga bo razvoj sam ustvaril. Ali da prehod ne bo izveden sunkoma in v nasprotju z voljo močnih ljudskih strank, zato morajo v prvi vrsti skrbeti vladne stranke same, ki nosijo odgovornost za nameravano teritorialno upravno reformo.

Tozadevni predlogi opozicijskih strank so deloma nesprejemljivi, ker preveč upoštevajo centrifugalne sile v narodu, in tudi ne nudijo dovolj enotnosti. Predvsem moramo odklanjati federalistično ureditev države, ki posebno za slovensko ljudstvo ni sprejemljiva, ker manjka zgodovinska podlaga. Avtonomistični pokret, ki je najbolj živahen v Sloveniji, tudi ne upošteva dovolj usode plemenske mehanik in nekaterih kulturno zaostalih pokrajin Jugoslavije, ter mu zaenkrat moramo pripisovati le lokalni pomen. Drugi koncepti so tudi samo elaborati posameznikov in za njimi še ne stojijo večje stranke, vsled česar Trubičev predlog za štiridelitev države, pri kateri bi poleg Ljubljane, Zagreba in Beograda stopilo Sarajevo z Bosno in obmorskimi pokrajinami v ospredje, zaenkrat ne more biti aktualen, ter predstavlja vsled nedozore-

losti razmer samo možno bodočo teritorialno delitev države.

Želimo, da bi se obravnavanja zakonskega načrta o upravni razdelitvi države udeležile vse stranke in da bi pri tem pokazale vse razumevanje za njegovo važnost. Vladne stranke bodo predvsem morale iskati platformo za to, da pritegnejo še eno ali drugo stranko k temu legislativnemu delu, da bo svoječasni zakon izraz volje ogromne večine ljudstva.

K. Prokop.

Vpliv naše valutne vrednosti na pošt. in brzojavne pristojbine.

Razven pri pisemski pošti, se vrše od vseh predmetov, ki se prevažajo v mednarodnem poštnem prometu natančni obračuni.

Vsaka posredovalna poštna in brzojavna uprava dobi po določenem ključu za vsak komad oziroma besedo dogovorjen delež, ki je izražen v zlatih švicarskih frankih.

Ta prevažna odškodnina znaša n. pr. za poštno pakete do 5 kg posamezne teže, povprečno 0.50 zlatih fr. od komada za vsako državo.

Uvoz poštnih paketov v našo državo in preko njenega ozemlja je približno osemkrat tako velik, kakor izvoz; naše terjatve iz te službe napram inozemstvu so torej precej velike in če računamo mesečno samo 40.000 paketov uvoza več kakor izvoza, mora naši poštni upravi ostati čez 20.000 zlatih frankov v dobro, tako, da naša pošta prav lepo zasluži pri tem obratu.

Vse drugače pa je zopet za nas račun v mednarodnem brzojavnem prometu. Kot tranzitno ozemlje naše območje ne pride dosti v poštev, obrat iz naše države v tujino je izdatno večji kakor narobe. Posredovalne pristojbine moramo plačati zopet v zlatih švicarskih frankih in sicer vsaki udeleženi upravi po posebnem dogovoru. Da ne pride naša brzojavna uprava v škodo, treba je od časa do časa brzojavne pristojbine primerno stanju zlatega franka napram naši valuti spremeniti, to se pravi, pri sedanji tendenci povišati.

Razmerje med obema novčanicama, določeno na: 6 dinarjev za 1 fr., se je moralo naravno zvišati na 10 dinarjev za 1 frank v našo škodo, kar se je zgodilo s 1. novembrom t. l.

Pri blagovnem prometu odpadajo ti razlogi, in torej vsaj v doglednem času ne bo povoda za povišanje pristojbin.

Tudi pisemske pristojbine so podvržene reciprociteti z zlatim frankom, pa tukaj se določi pristojbinski delež po povprečni teži za daljšo dobo, in ker bodo v tem oziru tudi naše terjatve večje od dolgov, nam ni treba valutnih razlik upoštevati in se ni nadejati nadaljnega povišanja pristojbin.

Priporočljivo bi bilo vsekakor, da bi uprave sosednih držav s posebno živahnim medsebojnim prometom se sporazumele za enotne takse tuzemstva in tvorile ožje poštno zvezo, kakor je to bilo v predvojnem času. Gospodarskemu ravnotežju pošt-

ne uprave bi tak sporazum prav nič ne škodoval, oživil pa bi medsebojne kulturne in trgovske odnose.

Ureditev tuzemskih pristojbin pri pošti, pa je zadeva, ki nikakor ne stoji pod valutnim vplivom zlatega fr. Tu so bili izključno gospodarski interesi uprave merodajni.

Odločilno je bilo edino vprašanje neposrednih dohodkov iz poštnega prometa, da se je pisemska pristojbina tako podražila, razmotrivanje te zadeve po nji posledicah za gospodarski in duševni razvoj celega naroda bi morda privedlo do zaključka, da je bil uspeh te pristojbinske taktike k večjemu zelo dvomljiv.

Trgovina v tržaški luki.

Meseca junija t. l. je priredil gospodarski odsek za restavracijo Julijske Benečije izlet v vse novo pridobljene pokrajine. Na ta izlet so bili vabljeni inozemski časnikarji, ki so se v velikem številu odzvali vabilu. Navidezno je bil to le čin vpljivosti imenovanega odseka, v resnici pa je imel izlet poseben namen, namreč, da izvabi od časnikarjev čim ugodnejše mnenje o novih pokrajinah.

Pred kratkim časom je francoski žurnalist baron De Bolva, ki se je tudi udeležil izleta časnikarjev, objavil v »Radicalu« iz Marsilije članek o gospodarskem položaju tržaške luke. Čuden, res čuden utis je dobil ta gospod o razmerah v Trstu. V svojem članku nam opisuje De Bolva Trst v najlepših barvah. Po ulicah vrvi življenje, trgovina je v najlepšem razvoju in v novi luki je zaposlenih nebroj ljudi pri zgradbi brega za izkrcavanje, ki se s tem podaljša za 12 km! — Ali niso to govornice, ki spominjajo na bankirja, ki se je po konkurzu tolažil s tem, da je kazal svojim prijateljem železne blagajne, ki so bile — prazne?

Baron De Bolva trdi nadalje, da je tržaška luka neverjetno hitro zavzela ono stališče, ki ga je imela pred vojno, ter govori o ogromnem prometu, ki je dosegel v letu 1920 — 31 milijonov ton blaga, torej več nego polovico količine, registrirane v najživahnejši dobi pred vojno!

Imam slučajno pred seboj vestnik tržaške trgovske zbornice, ki priča, da je dosegel splošni promet blaga, od 1. januarja do konca julija t. l., malo več nego 1 milijon 700 tisoč ton!

V enakem tonu, v sličnih barvah opisuje francoski žurnalist tržaško življenje sploh!

Ali si ni g. De Bolva v svesti, koliko škoduje s takimi pravljicami gospodarskemu razvoju novih pokrajin? Ali ne ve, da črpajo italijanski državniški svoje mnenje iz ocen inozemskih časnikarjev?

Da dobimo kolikortoliko jasno sliko o današnjem položaju tržaškega pristanišča, moramo pogledati v česke dnevnike. To je tudi popolnoma naravno. Pred vojno se je večkrat povdarjalo, da hrani Trst pluča Avstrije in ako hočemo izraziti to bolj precizno, so bila to pluča najbogatejših, najplodovitejših pokrajin stare monarhije, t. j. Češke in Moravske. Ni torej čudno, ako se te pokrajine, ki so postale neodvisne, ki tvorijo sedaj samostojno državo, ki je v najboljših političnih in trgovskih odnosih z Italijo, tako

živno zanimajo za razvoj trgovine v Trstu.

Praški listi pišejo pogosto o reduciranim prometu v tržaški luki, o paralizirani navigaciji in nam pojasnujejo vzroke, ki so dovedli Trst do tega skrajno žalostnega položaja, v katerem se nahaja danes.

Skladišča so prenapolnjena s tranzitnim blagom, ki leži tam že več mesecev, čakajoč na eksport, ki se pa nikakor ne more efektuirati, ker primanjkuje odjemalcev. Nakopičilo se je tam blaga v skupni vrednosti nad 1 milijardo lir. Enake pojave je opaziti tudi v pristanišču v Carigradu in na vzhodu, in v zadnjem času — vsled nadprodukcije — v Ameriki sploh.

Res je, da preživljajo enako krizo vsa svetovna pristanišča, toda v Trstu se pojavlja ta kriza v posebno hudi formi.

Marsikdo bo vprašal, kako je mogoče, da se je nabralo po skladiščih toliko blaga?

Ugodni tečaj lire, dobra konjunktura, je zapeljala mnoge trgovce na krivo pot, in že gospodarska kriza sama jih je vspehujala k nezdravi spekulaciji. Mrzlično se je nakupovalo ogromne mase blaga, da bi se iz njih izkovalo fantastične dobičke. Spekuliralo, verižilo se je na vse mogoče načine in ko je dospelo blago v luko, so se spekulacije nadaljevale. Blago se je postavilo v skladišča z upanjem na boljšo konjunkturo, ki bi omogočila večji dobiček. Na tak način so se skladišča prenapolnila, ustavil se je promet, eksport, vse transakcije so se vršile le na papirju potom brezvestne spekulacije.

Toda prišli so »hudi« časi, časi padanja cen. Odjemalci na debelo niso več kupovali, čakali so na ugodnejšo priliko. Trst je izvažal svoje tovore na vzhod, toda pristanišča v Pirreju, Solunu, Carigradu, Galacu in Braili so bila in so še danes z blagom dovolj preskrbljena. Ko se bodo tržišča teh pristanišč razbremenila, bo uvozu zopet odprta pot, toda ta pot ne bo vodila čez Trst. Že danes se izvažajo nekateri predmeti, katere tržišča na vzhodu neobhodno potrebujejo, toda izvoz ne gre preko Trsta. Trst ne more več konkurirati z drugimi pristanišči. Pristaniški stroški so se podražili, neizmerno so se podražili tudi vozni tarifi.

Po mnenju čeških časnikarjev bi našlo blago, ki je sedaj nakopičeno v tržaških skladiščih, gotovo zadostno število odjemalcev na bolj oddaljenih tržiščih, kjer je vprašanje po blagu še vedno veliko. Toda glavna ovira za rešitev tega vprašanja so zopet visoki prevozni stroški, ki daleč nadkrijujejo cene drugih svetovnih pristanišč.

Pri takih razmerah se bo čehoslovaški izvoz ogibal tržaške luke, kar je čisto jasno. Vzemimo konkretni slučaj: za en vagon, napolnjen z blagom, plača praški trgovec 300 lir iz Prage v Carigrad. Ako bi poslal dotično blago preko Trsta, plačal bi samo železnico do Trsta 3000 lir, torej 10-krat več. Kaj še za transport čez morje! Ako se tarifi na italijanskih železnicah ne znižajo, bilo bi pač nes pametno pričakovati, da bi se češki in nemški izvozniki posluževali tržaškega pristanišča pri izvozu na vzhod.

Tudi kar se tiče transoceanskega prometa, ne bo mogla tržaška luka radi previsokih tarifov konkurirati s

severnimi pristanišči. Vzemimo tudi tukaj konkretni slučaj: Prevoz ene tone blaga iz Bremena do poljubnega ameriškega pristanišča, stane 25 šilingov, prevoz iste tone iz Trsta do istega ameriškega pristanišča pa stane 42 šilingov.

Sodeč po češki preši, je blago, nakopičeno v javnih skladiščih v Trstu, po večini češkoslovaškega in nemško-avstrijskega izvora; med drugim najdemo tam velikanske količine hišne opreme, stekla, poljedelskih strojev, lesa itd. Vsi tvorijo se financirani od bank. Vsled padanja cen se je zgodilo, da so predujmi, plačani od bank, presegali sedanjo vrednost predmetov. Naravno je toraj, da so banke odpovalde vsak nadaljni avans za te predmete, in da so istočasno zahtevale, naj bi lastniki tovorov vrnilo izplačane svote. Po navadi niso lastniki v stanu, da vrnejo banki predujm, in banka je vsled tega primorana, da prodaja blago potom javne dražbe. Tedaj se začne šele prava gonja verižnikov, odigravajo se prizori, kakor v mestni zastavljalnici in zgodil se je slučaj, da se je blago, na katero je dala banka 90.000 lir predujma, prodalo na dražbi za samo 20.000 lir.

Toda špekulant, ki kupi na dražbi blago, ga ne odpelje, pusti ga ležati na mestu, kjer je bilo prej, ter pooblasti mešetarje, naj bi ga prodali, seveda za višjo ceno. Posredovalec bo gotovo našel odjemalca — drugega špekulanta — ki kupi blago z denarjem, ki mu ga je zopet posodila banka in tako igrajo tam neprestano, znižajo in povišajo cene umetnim potom, ter jemljejo kot pretvezo oni vagon blaga, ki leži v kdove katerem skladišču. To blago, ki leži tam mrtvo, ki ne daje nobene koristi, je povod brezvestni in kaznjivi špekulaciji.

Najdemo pač tudi operacije, ki so v prid špekulanta in indirektno tudi večini, toda špekulacije, ki se vršijo v tržaški luki, podpirajo poedinca v verižništvu, škodujejo pa vsem drugim.

Davek na poslovni promet.

Dne 29. oktobra t. l. je izšel v Uradnem listu številka 131 razglas delegacije ministrstva finančne, kateri vsebuje navodila in pojasnila za izvrševanje nove uredbe o davku na poslovni promet. Iz obsežnega razglasa posnamemo le one točke, ki so za običinstvo najbolj važne.

Določila uredbe z dne 26. junija 1921 (Ur. l. št. 289), kolikor se nanašajo na izločitev državnih in samoupravnih trošarinskih davščin, prevajitev davka in zaračunavanje v kupno ceno, se bo izvrševala takole:

Državne in samoupravne trošarinske davščine se odobre, odnosno izločijo iz odmerne osnovne samo enkrat, in sicer pri onem davčnem zavezancu, ki je trošarino neposredno plačal in prejel priznanice o plačilu. Vsi prodajalci tem davščinam podvrženih stvari morajo v svojo knjigo opravljenega prometa vpisovati kosmato izkupilo; istotako morajo postopati tudi oni davčni zavezanci, ki so neposredno plačali trošarino in prejeli priznanice o plačilu.

Davčni zavezanci, ki vodijo knjigo po obrazcih A) in a) in imajo priznanice o neposredno plačani trošarini, odbijajo trošarino s trošarinskimi dokladami v trimesečnem obračunu v natisnjenih razpredelkih.

Upoštevati je priznanice, ki so bile izdane izza dne 1. oktobra 1921, priznanice za preteklo trimesečje pa se ne smejo prenašati v prihodnje trimesečje. Izjemoma se upoštevajo priznanice o plačanih trošarinskih davščinah, ki so bile izdane izza dne 7. julija 1921, torej tri mesece preden se je uveljavila uredba, pri producentih, ker se smatra, da ta rok popolnoma zadošča, da izroči producenti prometu svoje proizvode, napravljene preden se je uveljavila uredba o davku na poslovni promet.

Ako je davčni zavezanec pavšalno obdačen, sme po preteku davčnega leta s posebno vlogo predložiti take priznanice pristojnemu davčnemu oblastvu in zahtevati, da se plačana vsota pri odmeri davka za prihodnje davčno

leto odšteje od vsote, ki se ugotovi kot osnova za odmero pavšala. Pri slučajno opravljenem prometu se smejo priznanice, kolikor so dejansko v zvezi s tem prometom, predložiti obenem s prijavo b).

Vsaka zloraba trošarinskih priznanic se kaznuje.

Ko se uveljavljata prvi in predzadnji odstavek čl. 7 uredbe, je postopati v zmislu pravilnika takole:

Javne prodaje (licitacije), kolikor se vrše posamezno in ne kot stalno opravilo, je smatrati glede obveze prijave kakor slučajno opravljen promet ter jih je naznaniti s prijavo b). Za davek jamčita vselej lastnik in prodajalec solidarno, pristojna oblastva pa, ki izdajajo dovolila za take javne prodaje (licitacije) morajo zahtevati, preden izdajo dovolilo, od prosilca dokaz, da je namerjano prodajo prijavil davčnemu oblastvu.

Davčna oblastva smejo vselej, kadar to zahteva državni interes, davek zavarovati (z varščino v višini 2—5% od izkljene (licitacijske) cene.

Zavodi, ki se po poklicu bavijo z javno prodajo (zastavljalnice, dražbovalnice), morajo voditi knjigo opravljenega prometa po A) in na tej podstavi plačevati davek.

Ako nastopi inozemec v tuzemstvu kot prodajalec in je za prodajo potrebno izrecno dovolilo političnih, odnosno policijskih oblastev, se smejo izdati dovolila šele potem, ko se je predložilo predhodno dokazilo, da se je prodaja prijavila davčnemu oblastvu; ako takega dovolila ni potreba, je lastnik blaga zavezan, da prodajo naznani davčnemu oblastvu svojega tuzemskega zastopnika še pred pričetkom prodaje. Davčna oblastva smejo, ako navedeni zastopnik ne nudi zadostnega jamstva, zahtevati vnaprej zavarovanje davka na zgoraj označeni način, kakor za javne prodaje.

Vselej, kadar je prodajalec, odnosno lastnik inozemec in se vrši prodaja njegovega blaga v tuzemstvu, jamči za davek solidarno tudi kupec, ki se mora ob nakupu uveriti, ali je davek plačan.

Določila glede oprostitev po čl. 8 uredbe, osobito točke 2a in 7 do 12, se izpopolnjuje takole:

K točki 2 a) se mora naglasiti, da je glavni namen zakona, oprostiti izključno le lastne pridelke poljedelcev. Kar pa poljedelec proda poleg lastnih pridelkov — t. j. kar kupi v namenom, da proda dalje — odnosno vse ono, kar proda in kar ni sestavni del njegovega poljedelstva ali sploh ne izvira iz njegovega lastnega kmetijskega proizvodjanja, je zavezano davku na poslovni promet. V tem oziru je v posameznih primerih postopati kakor pri slučajno opravljenem prometu.

Ker je ta oprostitev subjektivna in neposredno vezana na osebe same in ker imajo poleg tega prodaje potom kooperativne (poljedelskih zadrug, gospodarskih družb) v glavnem špekulativni namen, da čim bolj ukoriščajajo konjunkturo, je promet teh zadrug zavezan davku na poslovni promet.

Podjetja, ki prodajajo samo davka proste stvari (točka 7 in sl), n. pr. trafike, ki prodajajo izključno tobak, znamke in kolke, se smejo popolnoma oprostiti dolžnosti, da bi vodila knjigo opravljenega prometa.

Za ostala podjetja, ki prodajajo objektivno oproščene in davku zavezane predmete (n. pr. trafikant, ki prodaja poleg tobaka še druge potrebščine za kadilce, razglednice, papir itd.), velja le objektivna oprostitev. Ta se uveljavi takole:

Vsa taka podjetja vpisujejo v knjigo opravljenega prometa celokupno kosmato izkupilo, pri zaključku trimesečja pa odštejejo od kosmate vsote kosmati znesek objektivno oproščenih predmetov. Ta se izračuni iz listin o prejemu blaga, iz odstotka dobička pri teh predmetih, odnosno dovoljene provizije. Tako izračunjena vsota se prenese v kupon za plačilo davka na poslovni promet. N. pr. trafikanti, ki prodajajo poleg tobaka še druge predmete, odštejejo po knjigi, s katero prevzamejo od pristojne monopolne uprave, odnosno od glavne zaloge tobaka objektivno oproščene predmete. (Dalje prih.)

Kako naj vodijo trgovci knjige opravljenega prometa?

(Konec.)

Vzorec mali »a« vodijo vsi oni, ki niso zavezani voditi knjigo opravljenega prometa »A«. Sem spadajo mali trgovci in obrtniki, ki niso zavezani voditi trgovske knjige skladno s trgovskimi zakoni.

Tiskovine mali »a« se vodi v obče glede svojih opredelkov na način, kakor je za nje določeno pri velikem »A«. Radi tega se v splošnem pozivamo na pojasnila, ki se nahajajo pri obravnavanju velikega »A«.

Vzorec mali »a« ima le tele opredelke:

1. Zbiralni oddelek za opravljeni promet proti odškodnini, prejeti v gotovini. Kolone za kreditirane prometne slučaje na tem vzorcu ni; evidence glede teh kupcij torej ni voditi.

2. Evidenčni opredelke za promet, opravljen z državo. Voditi ga je ravno tako, kakor pri »A«.

3. Obračun (trimesečni) odškodnin, prejetih v gotovini.

4. Kupca, in

5. priznanico.

V zbiralni opredelke za promet v gotovini pride poleg dejanskega prometa v gotovini tudi še prodajna cena za blago, ki ga je vzela stranka iz obrata za osebno ali domačo potrebo.

K vzorcu »a« je voditi kurentno še poseben izkaz za trošarino, ki obsegaj: dan plačila, vrsto blaga, za katero se je plačala trošarina, količino, znesek in urad, pri katerem je vplačana.

Sklepni znesek za trimesečje se vpiše in odbije v dotični vrsti trimesečnega obračuna. Podrobni izkaz o trošarini je priložiti tiskovini mali »a«.

Nadaljno postopanje je tako, kakor pri »A«. Vzorec »a« mora stranka dvakratno podpisati. Prvikrat koncem obračuna, drugič pa na kuponu. Zanimivo je, da govori zakon in pravilnik o vzorcih »A« in »a«, da pa tiskovine same, katere se prodajajo sedaj interesentom, ne nosijo naziv veliki »A« oziroma mali »a«. Obe tiskovini sti označeni le z »A«. Razlikuje se veliki »A« od malega »a« predvsem v tem, da ima veliki »A« obe strani potiskane.

Sicer so pa tudi še drugod nedoslednosti. N. pr. člen 6. Uredbe, odstavek 2, se gasi, da spada v osnovo (odmerno podlago) tudi oni promet, ki se vrši brez odškodnine, ako se vrši s prenosom iz lastnega obrata za osnovno ali domačo uporabo. Pravilnik pa pravi, da je obdačljivo, kar vzame stranka iz obrata v kritje svoje osebne ali domače porabe. Torej enkrat se govori o osnovni uporabi, drugič pa o osebni porabi. Kaj je sedaj prav? Tiskovina »A« in »a« imati označbo »osebno ali domačo uporabo«. Slednje bo domnevno tudi pravilno.

Tiskovina »b«.

One osebe, za katere velja pavšalno pobiranje davka, izpolnijo tiskovino »b«. Ta vzorec se rabi za promet stvari in osebne storitve, ki ga samostojno opravljajo ribiči, krošnjariji, poulični prodajalci, fijakeristi, odnosno vozniki, ki obratujejo le z enim ali z dvema konjema. Ker trgovce ta del zakona ne zanima, se ž njim nadalje ne pečamo.

Tiskovino »b« rabijo pa tudi trgovci v gotovih slučajih. To so davčno-obvezni primeri prometa po členu 4, zadnji odstavek »Uredbe«. Ta odstavek določa, da poklieno izvrševanje tedaj ni predpogoj obdačbe, ako znaša odškodnina za kak slučajen promet stvari nad 20.000 K. N. pr. trgovce z vinom proda svoje mobilije za 40.000 K. Ta prodaja je vzlic okolnosti, da se vinski trgovci po svojih poslih poklicno ne pečajo s trgovino z mobilijami, vendarle davku zavezana, ker pri tem prometu stvari presega odškodnina nad 20.000 K.

Trgovec naj potom tiskovine mali »b« prijavi, da je prodal gosp. N. N. tega in tega dne gotovo stvar, proti odškodnini, ki se navede z zneskom.

Tudi dan plačila odškodnine naj prijavi.

Izpolniti je torej opredelke vzorca »b«, ki se nahaja desno, zgoraj! Levi opredelke se pa prečrta. Tiskovino potem podpiše. Kdaj in kako se take slučajne promete prijavi, smo že zgoraj navedli. Davčna oblast sama nato odmeri davek, izstavi plačilni nalog in ga izroči davčnoobvezni stranki.

Če stranka plača odmerjeni davek, dobi priznanico, ki jo ščiti za slučaj eventualne davčne kontrole.

Za lastnike premogovnikov veljajo posebna, ugodnostna določila. Z njimi se nam ni pečati.

Pač pa nam je obravnavati še trgovce, ki se pečajo s prodajo premoga.

Premog se le enkrat obdači, t. j. pri producentu. Nadaljna prodaja je davka prosta. Ako trgovec prodaja premog, ta del prometa ni davčnoobvezen. Tudi državne blagajne vkljub določbam člena 10, odstavek 7, Uredbe ne pobirajo od dobavljenega premoga enodstotni davek na poslovni promet.

To velja pa le za one trgovce s premogom, ki premog kupijo in prodajajo. Komisijonarji pa po našem mnenju, ker gre tu le za promet osebne storitve, niso davka prosti.

Davčna oblast si je pridržala pravico do davčne kontrole. Kazenske odredbe so silno ostre. Riziko je torej prevelik, da bi se splašalo manipulirati z nepravilnimi napovedbami. Prodajalca itak ne zadene davek, ker ga lahko vkalkulira v prodajno ceno. Vrhu tega tvori vplačilo davka na poslovni promet, režijsko torej neoddačljivo postavko pri odmeri neposrednih davkov. Pri ugotovitvi dohodnine in posebne pridobnine sme torej davčna stranka izdatke na prometnem davku odbiti. Na davek na poslovni promet se ne plačujejo nikaki državni pribitki ali avtonomne doklade. Tudi invalidskega davka se od prometnega davka ne plačuje. Ako stranka zamudi plačilne roke za ta davek, plača zamudne obresti. A tudi drugi eksekutivni predpisi, ki veljajo za neposredne davke, je uporabiti pri izterjavi prometnega davka.

Domnevamo, da smo s tem povedali vse, kar bi moglo in moralo zanimati naše trgovce.

Naša naloga ni bila prelahka, ker je zakon mestoma precej nejasen. Poskušali smo nove določbe o tem davku interpretirati na način, ki najbolj odgovarja zmislu zakona in zdravemu razumu.

Sicer smo pa informirani, da bo de finančna uprava izdala še en zelo obširen pravilnik. Do sedaj objavljeni pravilnik je namreč nepopolen. Na to okolnost opozarjamo izrecno naše interesente.

Z zakonom samim se bomo prilikoma še pečali.

Fr. Zelenik:

Organizacija trgovske pisarne.

I. Registratura.

Od ureditve trgovske pisarne ni odvisna samo brzina poslovanja, ampak mnogokrat tudi ravnateljstva podjetja. Nered je stal marsikaterega trgovca že mnogo denarja in marsikateri je radi njega tudi propadel.

Važen del vsake trgovske pisarne je registratura. Ali v marsikateri pisarni se smatra urejevanje korespondence za neko postransko in malovažno delo. Mnogokje še danes zlagajo pisma in zunaj na praznem prostoru, navadno zgoraj, napišejo nastov pisca in pa datum. V ugodnem slučaju se pripiše še dan rešitve »Tako zaznamovana korespondenca se zлага kakor pride in kupi pisem se potem povežejo mesečno skupaj. — Drugi so nekoliko natančnejši in zlagajo došlo korespondenco po črkah. Na koncu leta se ti kupčki povežejo in opremijo z dotično črko in letnico.

Odposlana korespondenca se pa kopira v vezano kopirno knjigo, v kateri je indeks. V tega se zapisujejo imena in številke strani.

S tako zastarelo in neprimerno ureditvijo korespondence si trgovec napravlja nepotrebno delo. Pomisli-

mo samo, koliko časa se izgubi z iskanjem, ako se mora iskati podatke in priloge za stvar, ki se vleče dolgo časa nazaj. Večkrat se nanosijo skupaj celi tovari svežnev korespondence, kopa kopirnih knjig itd.

Praksa je pokazala, da je najbolje, ako imaš za vsakega, s katerim si v trgovski zvezi, posebno mapo. Ni treba, da je kak dragi brzo-veznik ali mapa z dragim mehanizmom. Iz lastne izkušnje vem, da zadržuje mapa iz navadnega, nekoliko močnejšega ovojnega papirja. Tako mapo si lahko sam narediš, ali da lepše izgleda, si jo naročiš pri knjigovozu. Na vsaki mapi, najbolje spodaj v levem kotu, se zapiše naslov in bivalnem kotu, se zapiše naslov in bivališče dotičnega trgovca. V mapo se vsa korespondenca vlaga, urejena po času. Seveda se lahko dene skupaj korespondenca, ki se tiče ene zadeve. Mape zlagaj alfabetično v omaro s predali za črke alfabeta. Ako se ti pa zdi preveč denarja za omaro, zadržuje tudi polica s predali, ali v tem slučaju se ti nabere preveč prahu po mapah.

Odposlane korespondence ne kopiraj v vezano kopirno knjigo, nego se naj naredi kopija ob enem s pisnom s pomočjo podloženega indigopapirja. Kopijo pisma prideni k dopisu, na katerega odgovarjaš. To je velike vrednosti, da imaš oboje skupaj.

Ako ima trgovina ali podjetje jako veliko odjemalcev, je umestnejše urediti si registraturo po krajih. Seveda ima tudi v tem slučaju vsak odjemalec svojo mapo ali te niso urejene v omari po alfabetu, nego so vse mape odjemalcev iz enega kraja skupaj v veliki mapi, na kateri je zapišan kraj in te mape se potem uredijo po alfabetu. N. pr. Vse mape odjemalcev iz Siska pridejo v veliko mapo z napisom Sisek in ta se potem vloži alfabetično. Kraj si lažje zapomniš, kot ime in če gre potnik na turo, se mu lažje in hitreje napravi seznam odjemalcev in pa knjižni izpiski in podatki.

Umestno je, ako se vsa korespondenca, ki se tiče nakupa, loči od druge korespondence. Nakupna korespondenca naj se ne urejuje alfabetično po imenih dobaviteljev, nego po skupinah ali predmetih, n. pr. vso korespondenco skupaj, ki se tiče kave, ali riža, ali olja itd. V tem slučaju tudi lažje odložiš v registraturo ceničke, prospekte itd. Pomen take nakupne registrature se ti pokaže pri iskanju ponudb, primerjanju konkurenčnih ponudb itd.

Zravca registrature pa še lahko vodiš alfabetični indeks dobaviteljev.

Nujno potrebna je posebna mapa za davčne zadeve. V njo zlagaj vse, kar se tiče davkov in davčnih uradov. Izrezuj tudi davčne naredbe in predpise iz Uradnega lista in spravljaj v mapo. Predvidnost narekuje, da ostane v mapi material od več let skupaj.

Na praktično in natančno urejeno registraturo je vsak trgovec lahko ponosen.

Izvoz in uvoz.

Izvoz konj in goveje živine iz Čehoslovaške je prepovedan. Čehoslovaška vlada je radi mobilizacije prepovedala izvoz konj in goveje živine.

Padee angleškega izvoza in uvoza. V septembru letošnjega leta je padel uvoz v primeri z lanskim letom istega meseca za 65.638.629 funtov šterlingov ter znaša samo 78 milijonov 118.507 funtov. Prav tako je tudi glede izvoza, ki je znašal v septembru lanskega leta za 62 milijonov 208.335 funtov šterlingov več ko letos. Letos se je izvozilo samo za 55.247.578 funtov šterlingov.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Italija in naš trg. Tržaška trgovska in obrtniška zbornica je poslala svojim članom okrožnico, ki kaže, kako škodljivo je vplival zastoj uvoza v Jugoslavijo na italijanske trgovske in industrijske kroge, ki so bili prepričani, da so

si že popolnoma zagotovili jugoslovanski trg za svoje malovredne industr. izdelke, s katerimi že dve leti poplavlajo našo zemljo. Okrožnica, v kateri zbornica apelira na svoje člane, da jo uporabijo »kolikor mogoče zaupno«, konstatuje, da kaže italijanski izvoz v Jugoslavijo padajočo tendenco in da bi znal izgubiti ono pozicijo, katero so znali italijanski trgovci pridobiti v prošlem letu, ki pa se je morala letos prepuštili Čehoslovaški in Nemcem. Zbornica zvrta odgovornost za vse posledice na preveliko pasivnost laških trgovcev, ki so pred vrati, pa dopuste, da jih spodriva energija Čehoslovakov in Nemcev iz trga, kjer so bili do sedaj navzlic političnim težavam med obema državama — prvi. »Da vzdržimo našo trgovino z Jugoslavijo v razmahu«, svetuje zbornica, »kakor ga je zavzela v letu 1920., se zdi neobhodno potrebno, da se odpošljejo takoj na lice mesta trgovci ali sposobni komisijonarji. — Treba je torej takoj organizirati odpošiljanje, najbolje v majhnih postopnih skupinah, ne da bi prišla stvar v javnost, ker bi škodovalo, če bi opozarjali in obveščali konkurenta, kajti imeti je treba pred očmi, da more Jugoslavija kupovati mnogo blaga, dajajoč prednost Italiji, in da more prodajati svoje blago Italiji v našo korist.« — Ta okrožnica naj bo našemu trgovstvu in naši industriji resen opomin, da ne kupuje v Italiji ničesar, dokler bo vztrajala Italija na sedanjem stališču proti naši državi! Iz vsega je razvidno, da bo naša vztrajnost v kratkem omehčala trdovratnega soseda ne le na gospodarskem, marveč tudi na političnem polju.

Potniki, trgovci in carina. Slovenski Narod z dne 27. oktobra t. l. je med gospodarskim vestni prinesel pod tem naslovom članek, v katerem se pritožuje, da privažajo v Ljubljano tuji trgovci blago ter ga tukaj prodajajo kljub temu, da je to prepovedano. Ker je dopisnik trdil, da gre carinarnica v Ljubljani takim trgovcem na roko na ta način, da jim blago prej zacarini, kakor pa domačinom, čutila se je kancelarija glavne ljubljanske carinarnice prizadeto ter je to trditve proglasila v Slov. Nar. z dne 1. novembra t. l. kot neistinjito. Resnica je, da dovažujejo tuji trgovci blago k nam; nekaj takih je že gremij trgovcev naznanil obrtni oblasti v kaznovanje. Ponavadi se ti potem izgovarjajo, da so blago naročili trgovci po vzorcih; radi hitrejšega prometa pa so blago sami kupci pripeljali. To tudi naši trgovci potrdijo. Ta razvada se bo odpravila le takrat, če bo vsak, kdor takega trgovca zasledi, takoj naznanil zadevo obrtni oblasti, ali pa gremiju trgovcev, ki bo storil potrebne korake, da se taki slučajji odpravijo. Pritožbe po časopisih so brezpredmetne. Gremij trgovcev pa opozarja svoje člane, da se ne vmešavajo v take posle, ker mora po pravilniku k poslovnemu prometu plačati kupec poslovni davek, če se prodajalca ne zasači. V takih slučajih bo nasedel največkrat kupec.

Naša valuta in izvoz moke. Naša moka se ni mogla izvažati v Čehoslovaško, ker je bila ameriška mnogo ceneje kot naša. Ker stoji sedaj naša krona jako slabo, konvenira čehoslovašk. trgovcem zopet naša moka. Kakor čujemo, je paromlin Union v Osjeku odposlal že več vagonov moke v Prago.

Draginja na Dunaju. Na Dunaju rastejo cene neverjetno hitro. 1 kg fine moke stane 300 K, sladkorja 336 K, krompirja 64, masti 1000 K, prostega mila 600 K, ena škatlja kondenziranega mleka 270 K, 1 kg govejega mesa 340 K, liter olja 600 K. Zelenjava od 40—100 K po kg. Kakor se vidi, so zlati časi za nelegitimne trgovce in verižnike prenehali.

Rumunska vlada kupuje bombaž. Ministrstvo za trgovino je ugodilo prošnji industrijalcev tekstilne stroke, ter bo kupilo 200.000 kg bombaža. Bombaž se bo predelal v vojaške obleke.

Industrija.

Nova lesna industrija v Sarajevu. V Sarajevu je protokolirana tvrdka »Tara« d. d., ki bo trgovala z lesom in proizvajala lesne izdelke. Delniška glavna znaša 4 milijone kron. Družba je osnovana s pomočjo domačega in tujega kapitala.

Stagnacija v čehoslovaški bombažni industriji. »Narodny Listy« poročajo, da je v čehoslovaški industriji zopet nasto-

pila težka kriza. Podjetja izvršujejo naročila od meseca avgusta in veleseljma. novih naročil pa ne dobe.

Letošnja produkcija špirta iz krompirja v Čehoslovaški bo jako padla, ker je prepovedano uporabljati v svrhu produkcije špirta krompir, goden za hrano. Da ostane celokupna količina špirta na isti višini, se bo letos uporabilo za produkcijo špirta večje količine koruse in melase.

Denarstvo.

Novo menjicne golice ne pridejo s 1. novembrom v promet. Radi tehničnih ovir uprava državnih monopolov ne more s 1. t. m. spustiti v promet napovedanih novih menjicnih golice, zato se zamorejo stare golice uporabljati do 1. februarja 1. 1922.

Monopolski dohodki za mesec avgust so znašali 40.899.827.05 din proti 17.907.052.07 din. istega meseca pretečenega leta. Dohodki so se toraj povečali za 22.992.774.98 din. ali za več kot za 100 odstotkov. Skupni dohodki tega leta do konca avgusta znašajo 105.400 tisoč 580.80 din., dočim so znašali lani do konca meseca avgusta le 53.703.697.55 din. Večja polovica teh dohodkov izvira od tobaka, manjša polovica pa od vžigalce, soli, papirja za cigarete itd.

Zamena novčanic na Poljskem. — Poljska Kraiova kasa Pozyckova bo s 15. decembrom vzela iz prometa bankovce po 500 mark z datumom od 15. januarja 1919, po 100 mark z dne 15. februarja 1919 in 1000 mark z datumom od 19. maja 1919. Te novčance se bodo zamenjavale do 15. januarja 1922, po tem času pa zgube vrednost.

Koliko se plača v Moskvi za 1 krono? Oficielna menjalnica sovjetske vlade v Moskvi plača za eno jugoslovansko krono 300 sovjetskih rubljev.

Promet.

Gradba industrijske železnice. Ministrstvo za promet je z odlokom št. 26.162 z dne 6. avgusta 1921. v načelu odobrilo gradbo industrijske železnice od km 29.2/3 ljubljansko-ješeniške proge do tvornice »Združenih papirnic Vevče, Medvode in Goričane«.

Preselitev poštnih uradov. S 1. novembrom 1921 se je preselil pošt. urad Ljubljana 4, ki je bil doslej na Starem trgu št. 34, v poslopje poštnega ravnateljstva na Sv. Jakoba trgu št. 2 (bivša Virantova hiša in se imenuje »Ljubljana 3«. — Dosedanji pošt. urad Ljubljana 3 na Vodnikovem trgu se imenuje od 1. novembra t. l. dalje »Ljubljana 4«. — Pošt. urad Ljubljana 3 (na sv. Jakoba trgu št. 2.) bo uradoval ob delavnikih neprenehoma od 8. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. ure. Blagajna bo ob nedeljah zaprta. — Pošt. urad Ljubljana 8 se je preselil iz svojih dosedanjih prostorov v nove prostore v isti hiši. Vhod je iz Kopitarjeve ulice.

Ukinjenje prvega razreda na nemških železnicah. Nemški minister za promet je odredil, da se ukinejo vagoni prvega razreda, ker so navadno prazni. Prvi razred ostane le še za poslance in člane tujih misij.

Kmetijstvo.

Rezultat žetve v Sedmograški in Banatu. Žetev je bila dobra. Posebno dobro je uspelo žito. Dosti se je pridelalo tudi fižola, graha in leče. Izvanredno obila je bila vinska trgatve. V nekaterih krajih so pridelali 14 hl na katastralnem jutru.

Dobava, prodaja.

Prodaja parcel. V torek, dne 15. novembra t. l. ob devetih se bo prodajalo pri direkciji državnega posestva Belja v Laku (Baranja, postaja Osijek-Pelmonoštor) na javni licitaciji: 5 parcel gozdov v Velikem bazarju v površini okoli 130 oralov. Za pregled parcel se je javiti pri upravi šumarstva v selu Belju (nad Osijekom). Kavecija znaša 10% pričetne licitacijske vsote. Natančnejše informacije pri direkciji posestva.

Prodaja drž. konj. V vojašnici vojvode Putnika v Mariboru (topničarska vojašnica), se bo vršila dne 15. novembra t. l. ob 9. uri predpoldne prodaja 15 državnih konj. Pri prodaji se bo v prvi vrsti oziralo na kmetske kupovalce.

Razno.

Odobritev pravil nekaterih podeželnih gremijev. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani naznanja Zvezi trgovskih gremijev in zadruga za Slovenijo, da se je odobritev pravil nekaterih podeželnih gremijev v resnici zavlekla, ker v predloženih pravilih učna doba ni bila natančno in točno določena, kakor predpisuje obrtni red. Okvirna označba 3—4 leta ni bila dopustna. Tudi pristavki, da bi se smela učna doba podaljšati za eno leto, ako n. pr. vajenec dobiva pri trgovcu obleko itd., se ne morejo odobriti. Opazilo se je, da so gremiji dobili vzorna pravila pri gremiju trgovcev za politični okraj Ljubljana-okolica, katera pravila so tozadevno istotako pogrešna.

Nabava ribarskih potrebščin. Ministrski svet je dovolil en milijon dinarjev za nabavo ribarskih potrebščin za Jadransko morje. Nabava se vrši v glavnem doma, v inozemstvu bo komisija nabavila le one predmete, ki se v naši državi ne izdelujejo. Orodje se ribičem ne bo dajalo brezplačno, marveč se jim bo prodajalo po nabavni ceni.

Tržna poročila.

Poljski pridelki.

Poročilo s tržišča s poljskimi pridelki. Četudi je bil promet zelo omejen, je bila trgovina cel pretekli teden zelo živahna. Dovozi so nenavadno slabi, železniški promet ne zadostuje, da bi preskrbel s potrebnim domači konzum. Inozemski kupci kupujejo moko, pa ne morejo dobiti zadostnih količin. Pšenico kupujejo mlinci in jo plačujejo po K 1120 do 1200. Cena moki se viša, ni pa še dosegla višine, ki bi odgovarjala ceni pšenice. Moka 0 notira K 1720 do 1740, dočim bi morala notirati 1780. Ker ni pokritih vagonov na razpolago, se tovorijo pridelki na odprtih vagonih; to je ravno v zadnjem času povzročilo našim trgovcem velike škode, ker so se pridelki pokvarili. Take razmere morajo slabo vplivati na cene. Oves se prodaja po 840 do 850 kron.

Kolonijalno blago.

Trst. Južnemu sadju so cene sledeče: sultanine 800 lir, eleme-rosini liter 300 do 450 lir. Calamatta smokve 320—330 lir po litru. Lešniki iz črnogorskih krajev 750 lir po litru. Olje. Prodane so velike količine grškega olja. Liter stane po kvaliteti 600—700 lir. Riž. Saigon in bassin notira 185—190 lir, bellock glasiliran okrog 275 lir po litru. Izvoz malih količin lanskoletne žetve je dovoljen. Cene po kakovosti so lit. 220—250 lir.

Bombaž.

Newyork: loko 18.10 (18.75), okt. 17.90 (18.25), nov. 18.44 (18.38), dec. 18.10 (18.34).

New-Orleans, loko: 18.25 (18.50). Liverpool: loko 13.19, okt. 12.20, nov. 11.95, dec. 12.84. Egiptovski bombaž: nov. 23.70, dec. 23.85, jan. 24. Aleksandrija: nov. 48.75, jan. 49.60, Gornje-egiptovski bombaž: 36.75, dec. 37.50.

Trgovski pomočnik

pošten in marljiv, perfekten v slovenskem in nemškem jeziku se sprejme takoj v večji trgovini na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Kje, pove upravnništvo lista.

Priporočamo šped. tvrdko

Lud. Ševar vdova na Rakeku

katera izvršuje vse v to stroko spadajoče posle kulantno in najhitreje. Sprejema blago tudi v ocarinjenje.

Sprejema vloge na hranilne knjižice žiro in druge vloge po najugodnejših pogojih.

Jadranska banka

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Wien, Zadar, Zagreb.

Izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih. Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Prporoča se tvrdka
Josip Petelinc
 Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga šivalnih strojev
 igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.
 Cene nizke! Postrežba točna!

Iščem
 marljivega, uglednega, mladega gospoda izkušenega v tiskarski stroki in večšega hrvatsko-srbskega in nemškega jezika za vse pripadajoče pisarniške posle. Vprašanja naj se pošljejo na tiskarno
Ljudevita Szeklera, Osljek, I.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.
 Sprejema:
 1. Vsa požarna zavarovanja.
 2. Življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah.
 Najugodnejši pogoji.

Lanišče in predivo platno
 zamenja v
mehanična vrvarna, terilnica in predilnica Anton Šinkovec, Kranj, Grosuplje.

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.
Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
 Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.
 Brzojavi: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

English varnishes:
Angleški laki:
 COPAL VARNISH.
 Kopalov lak za znotraj.
 FINE COPAL VARNISH.
 Fini kopalov lak za znotraj.
 SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.
 Lak za kočije, najfin.
 FINE COPAL CARRIAGE BODY VARNISH.
 Lak za kočije, fini.
 PALE FLATTING VARNISH SPRF.
 Brusilni fini prep. ak.
 PALE FLATTING VARNISH UNIVERSALE
 Brusilni prepar. lak.
 EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.
 Fini zračni lak.
 EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.
 Najfinejši zračni rap. lak
 PALE SICCATIVE FLUID
 Sikatif, svetel.
 DARK SICCATIVE FLUID.
 Sikatif, temen.
 SPRF. WELLRIGHT VARNISH.
 Lak za kočijske sta najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.
 „MERA KL“.
 Lak za pode.
 «MERA KL».
 Linoleum lak za pode.
 »MERA KL».
 Emajlni lak.
 «MERA KL».
 Brunoline.

English varnishes:
Angleški laki:
 JAPAN BLACK VARNISH.
 Lak za gvozdje, japan.
 FINE JAPAN BLACK VARNISH.
 Fini črni japonski lak.
 QUECK BLACK VARNISH
 Japon. lak s sikativom.
 ISOLATING BLACK VARNISH.
 Izolirni lak.
 LIQUID DRIERS PALE
 Terebina svetla.
 LIQUID DRIERS DEEP.
 Terebina temna.
 DAMAR VARNISH.
 Damarov lak.
 ENAMEL VARNISH WHITE.
 Emajl bell.
 ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.
 Emajl moder, rdeč, zelen.
 FINE ENAMEL VARNISH WHITE.
 Emajl bell, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Plavžarski koks
 oddaja tvrdka
Anton Tonejc in drug, Maribor.
 Cena po dogovoru.

Na debelo:
 Kava, čaj, kakao, sardine, olje, vinski kis, bohinjski in trapistovski sir, salami, šunka in slanina, ljutomersko steklenično vino letnik 1917, Rogaška Slatina.
T. MENCINGER
 Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Lesna industrija Bratje Tavčar
 Centrala Maribor
 Telefon št. 245.
 Podružnica Vuzenica
 Telefon št. 1.
Ponuja vsakorstni rezani in tesani les.

„MESNA“
 (lastniki Bratje Tavčar)
 Družba z o. z. za izvoz v inozemstvo mesa, mesnatih in maščobnih proizvodov.
Maribor
 Kopaljška ulica šte. 11.
 Interurban telefon št. 245.
Kupuje
 po najvišjih dnevnih cenah pitane (tovljene) svinje, govedo itd.

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predujme (posojila) na vrednostne papirje.

OBRTNA BANKA
 LJUBLJANA, Kongresni trg 4. - Telefon 250.

Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite.
Finansiranje obrtnih podjetij.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana
 Frančiškanska ulica 4
MANUFAKTURNA blagovnica na debelo